

J. g. Hutter Joan, prof. v p.
Grad L. Turij Zg. L. Kungota ni.

Posamezna st.

Naročnina listu: Celo leto 35 din., pol leta 18 din., četrt leta 9 din. Izven Jugoslavije: Celo leto 65 din. Inserati ali oznanila se računajo po dogovoru; pri večkratnem inseriranju primeren popust. Upravištvu sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Telefon interurban štev. 115

STRAŽA

NEODVISEN POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKO LJUDSTVO

Poštnina plačana v gotovini.

„Straža“ izhaja v ponedeljek, sredo in petek. Uredništvo in upravištvostvo je v Mariboru, Koroška cesta štev. 5. Z uredništvom se more govoriti vsak dan samo od 11. do 12. ure dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nezaprte reklamacije so poštnine proste. Telefon interurban štev. 115.

122. števil.

Maribor, dne 23. oktobra 1922.

Letnik XIV.

Brezglavost in cinizem.

Ko je v narodu toliko ogorčenja in skrbi, si znajo naši ministri v najtežjih prilikah oskrbeti zabave in korist. V ministrstvih je vse polno nerešenih spisov, ministrom je pa menda na pameti ona prislovica, ki pravi: «kdor počasi hodi, daleč pride!» Narod naj le čaka, saj se je skozi stoletja učil potrpežljivosti. Zopet se vleče ministrska kriza kakor sedem lačnih let.

Ministrski predsednik Pašič je sam povedal, da bo študiral resolucijo demokratskega zbora do 2. novembra. Tedaj bo zopet sklical ministrsko sejo, da poda novo izjavo glede demisije ali pa, da najde novo snov za nadaljnje študiranje. Krize naših vlad bodo po svoji dolgotrajnosti postale predmet svetovnih šalčivcev. Graška «Tagespost» že objavlja o krizi čalnek z naslovom «Das Land der Dauerkrise».

Vprašanje prehrane pasivnih krajev čaka, čakajo reveži, nameščenci, čaka nebroj drugih stvari, narod pa naj gleda brezglave in cinične igre ministrov. Pri povedke in pesmi o junaških činih prednikov so vzdrževale narod skozi sto let, zakaj se ne da sedaj narodu gradiva za pripovedke in pesmi o duhovitosti in vnemi vladne gospode?

Ministri so prepričani, da narod lahko čaka, glede svojih častiljivih oseb so pa tudi odločili, naj se čaka, naj se vladna gospoda ob raznih narodnih potrebah in zahtevah ne vznemirja, naj pusti vse to v nemar, da bodo živci ostali sveži in čili za proslave in parade. — Tem potem se doseže slava in neumrljivost in zato je Pašič tudi odločil, da se zida Panteon za slavne kosti slavnih mož njegove vlad, ki se zna tako dobro otresti vseh narodnih zahtev in skrbi, vseh važnih vprašanj, nujnega dela, da lahko skrbi sama za sebe.

O zadnji ministrski seji poroča beograjsko «Vreme» te-le patrijarhatnosti in duhovitosti:

«Za to sejo je vladalo veliko zanimanje, ker se je vedelo, da bo na njej g. Pašič podal izjavo o položaju vladne. Zato so bili že okrog devetih vsi ministri skupaj.

Ker prejšnji večer ni bilo električnega toka, so po hodnikih in sobah stale še na pol dogorele sveče ter delale ulis, kakor da bi se komu služila zadušnica.

Evo, zadušnice za pokoj te vladne, so se šalili ne kateri ministri prišedši na hodnik in stopivši v sobo za sejo.

In ko je vojni minister g. Miloš Vasič stopil v kabinet s puško, katero je menda slučajno vzel s seboj, je zavladala splošna veselost.

Evo ga, kredite zahteva za vojsko s puško v roki, so klicali eni. — o ne, puško je vzel, da se ubije, če vlada odstopi, so odgovarjali drugi glasovi.

Ko se je pojavil gospod Pašič in začel govoriti, je zavladala globoka tišina — — itd.»

Pašič je povedal, kakor rečeno, da ima vlada že dovolj časa, da se bode že še videlo «što bidne», on bo študiral demokratsko resolucijo, med tem so itak še parade v Pragi in Kumanovem in gospodje ministri naj se ukvarjajo samo z nekaterimi tekočimi stvarmi, večja in težja vprašanja pa se naj odložijo za pozneje, ko se bo enkrat videlo, ali ta vlada ostane ali odide.

Brezglavost Pašičevega režima se očituje vedno bolj tudi v zunanji politiki.

Ko je Kemal-paša potolkel Grčijo, je bila jugoslovansko orijentirana javnost v državi SHS splošno zato, da se naj naša država ne zaplete v noben konflikt s Turčijo, naj pa v diplomatskem oziru podpira bolgarsko stališče, ki gre za osiguranjem bolgarskih interesov v Traciji, zlasti kar se tiče svobodnega izhoda te države na Egejsko morje. Naš režim pa se je kakor pijan opotekal zdaj na levo, zdaj na desno in je končno ostal popolnoma pasiven. Zato pa je tembolj delavna Italija, ki se je postavila na turško stališče, da od Kemal-paše dobi plačet za stalno prisvojitve dveh otokov v Dodekanezu, kar italijanska vlada sicer demantira, ob enem pa podpira Bolgarijo glede Dedegača. Snuje se pa še veliko večja intriga, kako bi se vse balkanske države zvezale proti kraljevini SHS in jo izolirale, tako da bi se ustvaril jez proti Jugoslaviji tudi ob Egejskem morju. — V Jadranskem smo itak vse važne pozicije izgubili v Rapallu po zaslugi današnjega režima.

Kmalu se začne važna orientalska konferenca, na katero se vse pripravlja razven naše vlade in njene diplomacije. Pri nas se je to in vse drugo odložilo, da ne bi prišli gospodje ministri nerazpoloženi in trudni na parade.

Najvažnejše vprašanje današnjega režima je poleg parad še porazdelitev ministrstev med radikale in demokrate, da bodo prišli pri posebno izdatnem izkoriščevanju države vsi na vrsto, ki še niso bili.

Politični položaj.

Srbska obsodba Žerjavščine. Na skupščinski seji dne 19. t. m. je odgovarjal notranji minister na interpelacijo poslanca Gostinčarja od Jugoslovanskega kluba glede razpusta ljubljanskega občinskega sveta in v debato je potem posegel tudi Protičev pristaš poslanec

g. dr. Momčilo Ivanič. Njega so demokrati začeli z medklici napadati, češ, zakaj se on kot Srb briga za razmere na Slovenskem. Dr. Ivanič jim je točno odgovoril, da se čudi, kako se morejo demokrati kot centralisti spodtikati nad tem. Nato je izvajal, da odgovor notranjega ministra ni vseboval nič konkretnega. Dejal je, da je sramota za parlament, ako tak odgovor mirno prenese. Če sedanji režim v kulturnem in narodnem središču Slovencev mora na tak način postopati, potem ni čudno, da se drugod po državi dogajajo še hujše stvari. Predlaga, naj skupščina na ministrov odgovor sklone taki vlada nezaupnico, ker bi bil škandal za parlament, ko bi take odgovore sprejemal brez primerne odpora. Na isti seji si je g. dr. Ivanič še posebej privoščil dr. Žerjava in njegovo agromerkurstvo. Očital je demokratom, da je škandal, da trpe na ministrskem mestu človeka, ki je bil obsojen radi denarnih zadev. To je škandal tudi za narodno skupščino, da se tak človek sploh predrzne pojaviti med častivredno družbo poslancev. — To in pa govori drugih opozicionalnih poslancev na odgovor notranjega ministra glede razpusta ljubljanskega občinskega sveta se je zahlučilo z zahtevo nezaupnice do take vladne češ: «Kdor je poštenjak, mora proč od tega režima!» Vsi govori so skrajno potrli demokrate, ki se niti z besedo niso mogli braniti. Niti ministri niso mogli odgovarjati težkim obdolžitvam. Položaj v parlamentu je bil tak, da je kazalo, da bodo tudi radikalni poslanci, posebno še, ker računajo na krizo, glasovali za nezaupnico proti vladi. Ko je vlada videla položaj, je iskala izhoda, da prepreči nezaupnico, a izhoda ni našla. V zadnjem trenutku pred glasovanjem naenkrat vstopi v dvorano zastopnik ministrskega predsednika minister Trifkovič kot nekak «deus ex machina» ter brez drugega začne čitati ukaz vladne, s katerim se naznanja, da je s tem trenutkom zaključeno zasedanje zbornice ter da se za drugi dan odreja prva seja novega zasedanja. Ta korak vladne, ki ga je rodila zadrega, se splošno komentira, ker je zelo verjetno, da bi bili radikalni poslanci glasovali za Gostinčarjev predlog ter vladi izrekli nezaupnico.

Predsednik skupščine — Velesrbijanec — oktohist. Petkova skupščinska seja je stala v znamenju vladne krize, ki se je sukala okrog volitve predsednika skupščine. Demokratski klub je dopoldne stal še soglasno na stališču, da voli zopet dr. Ribarja, radikali so ga pa soglasno odklanjali ter hoteli pridobiti zato tudi Jugoslovanski klub z raznimi obljubami. Ta je pa kot klub, ki stoji na stališču revizije ustave in temeljite spremembe režima, sklenil, da bo glasoval za tistega kandidata, ki daje garancije, da se revizije tudi izvedejo. Z ozirom na to, se je odločil, da glasuje za dr. Ribarja. Zvečer je pa nastal med demokrati hipen preobrat. — Klub je namreč sklenil, da lahko glasuje vsak član kakor hoče. Ob 8. uri se je začela seja skupščine. Takoj v začetku je bila seja zelo burna, ker se je zvedelo, da radikalni klub skupaj s Pribičevićev skupino kandidira znanega madžarona dr. Edo Lukiniča. Poslanci Hrvatske pučke stranke oziroma Jugoslovanski klub so takoj v začetku seje napravili burne «ovacije» temu nekdanjemu podrepaniku grofa Tisze. Izid glasovanja je sledeč: Oddanih je bilo 226 glasov. Dr. Edo Lukinič je dobil 124 glasov, dr. Ribar 88, zemljoradnik Vojislav Lazič 11, tri glasovnice so bile prazne. Ko se je razglasila izvolitev, so poslanci Jugoslovanskega kluba in ostale opozicije pozdravljali novega predsednika dr. Lukiniča s klici: «Eljen Tisza! Eljen magyar baratom! Živela žandarmerija! Živeli policisti!» itd. Dr. Lukinič ves večer ni mogel do besede. Stojan Protič, ki je prišel tudi k seji, je izjavil, da se je položaj s tem še posebej poostрил, da pa upa, da bo v doglednem času zmaga pravična stvar. Zalostno vlogo so igrali zemljoradniki, ki so najprej zagovarjali nastop opozicije, obetali svoje sodelovanje, potem pa kar naenkrat s svojim kandidatom in s svojo taktiko podprli velesrbsko stran Pašiča in Pribičevića. Samostojneži so kot en mož glasovali za velesrbskega moža ter s tem zopet spopolnili mero svoje sramote. Enako je storil tudi uskok Radičeve stranke poslanec Häusler, ki se itak, odkar je v Beogradu, suče samo okrog nasprotnikov Hrvatov, radikalov in najzagrizenjših demokratov.

Iz seje narodne skupščine. Pod novim zborničnim predsednikom — bivšim madžaronom in demokratom Lukiničem je bilo na seji narodne skupščine dne 21. t. m. izvoljeno naslednje predsedstvo skupščinske tajništvo: radikal Vujičić in muslimanski desničar Karamehmedović. Za tajnike so bili izvoljeni: Rajar (SKS), radikal Janjič, demokrat Vukosavljevič in zemljoradnik uskok Miloradović. Oddanih je bilo 210 glasovnic. Po tej seji je bila skupščina radi slovesnosti na Kumanovem in v Pragi odgodena do 6. novembra.

Vojni minister in vojnoministrski kandidati. Stališče vojnega ministra je omajeno radi nekkih afer. Pri vsemogočni kamarili je izgubil ugled in zaslobo. Glavna sila kamarile je «bela roka», vojni minister Vasič je sicer tudi pri «beli roki», pa je vendar tako daleč prišlo, da ga danes lastna «roka» odriva. V stvari je zavist in tekma med samimi «belorokci». Vojni minister je ob priliki znane interpelacije radi smrtnih slučajev rekrutov prinesel take podatke, ki so njegovega

prednika kompromitirali. General Zečević je moral vsled tega pred sodišče. Zato sta pa generala Zečević in Živković začela proti vojnemu ministru hudo kompajo v organizaciji «bele roke». Od takrat general Vasič na dvoru ne uspeva več in je izgubil vse zaupanje. Poleg tega je prišel navzkriž z nekaterimi polkovniki radi organizacije «bele roke», ker je hotel organizacijo terorizirati. Očitajo mu tudi špionažo v korist Avstrije. Ne ve se, če je to res, a njegovo stališče je vendar le omajano. Poleg tega mu očitajo, da krije neke vojaške kroge, ki so imeli afere z nabavami v Avstriji. Zato se nahaja vojni minister v demisiji. Kat njegov naslednik se imenuje Mirko Milosavljevič, ki je bil predsednik sodišča v Solunu proti «črni roki», pozneje pa poveljnik II. armije v Sarajevu. Dalje prihaja v poštev general Zečević, najbolj še pa šef generalnega štaba general Pešič. Ta borba bele in črne roke začasa vladne krize je značilna. Gotovo je, da bo zmaga «bele roke». Zmaga bo, samo, da se bodo njeni udje neprestanoma bili in grizli, spodbijali in spodjedali v tekmovanju za moč in oblast ter za zaslužke pri novih aferah.

Gospod prosvetni minister Pribičević je odredil, da se priznavajo vse ruske šole v Jugoslaviji kot srednje šole.

Po svetu.

Bolgarska javnost.

L'Echo de Bulgarie: Bolgarski narod zahteva stvar ni izhod na morje, to je teritorijalen izhod, čegar ozemlje bodi vsaj tako široko, da bo varno od vsakega udara in da ustvari mir in potrebno zaupanja za povzdigo trgovine. Tak izhod je nezdružljiv s posestnim stanjem Grčije v zahodni Trakiji.

«Epoha»: Francija se nam je približevala v vprašanju Trakije, v odločilnem trenutku pa se je postavila na turško stališče in pozabila «avtonomijo». Angora je pokazala, da je tudi njeno prijateljstvo spremenljivo. Grška potrebuje Bolgarijo za morebitnost oboroženega nastopa s Turčijo. Rusija morda upa, da ji bo pomoč naših komunistov zadostna, da preko našega državnega ozemlja pride v stik s svojim zaveznikom Kemal-pašo. Kamorkoli se ozremo, povsod vidimo, da velike in male države preže na nas in skušajo pridobiti Bolgarijo za svoje orodje celo brez kakršnekoli nagrade.

«Slovo»: Če je zmernost in pamet Turkov ter slabost Grkov olajšala sporazum v Mudaniji, je optimizem evropske javnosti, v kolikor je iskren, zelo nevaren. Če je vse drugo rešeno, ostaja še vedno Trakija, ki loči obe stranki. Trakija vsebuje celo vrsto vprašanj, ki jih bo še le treba rešiti. Po pogrebu sevreskega miru je treba tudi določiti grške meje ob Trakiji.

«Narodna odbrana»: Turški nacionalisti so zapisali na svoj program avtonomijo vzhodne Trakije in plebiscit. Upati je, da bodo ostali mož-beseda.

Pred evropsko vojno je bila zahodna Trakija bolgarska in nobena pogodba jo ne daje Grkom. Mi še vedno verujemo v svetla načela zapadne civilizacije.

«Dnevnik»: Vemo, da finančni položaj države ni rožnat. Toda vlada mora najti sredstva, da zavaruje svoje organe pred pomanjkanjem. Uradništvo Bolgarije je na nogah. Velik shod, ki se je vršil te dni, je bil resen opomin. Tudi po deželi se zbira uradništvo na shodih in zahteva kruha in obleke za zimo. Položaj meji na obup.

Grško-turška mirovna konferenca. Angleška vlada zahteva, da se vrši grško-turška mirovna konferenca koncem tega meseca v Lugano. Angorska vlada je še sicer vedno na stališču, da bi naj bila konferenca v Smirni, a bo pristala tudi na Firence ali Lugano.

Angleške čete bodo v najkrajšem času ostavile Malo Azijo. Ob maloazijski obali že čaka vse polno angleških ladij, ki bodo prevažale angleško vojaštvo. — Grške čete še vedno prepeljavajo iz Male Azije in vsled umika grških čet silno trpi turško prebivalstvo, ker Grki pred umikom ropajo vse, kar jim pride pod roke.

Turško orožništvo in zavezniki. Zastopniki zaveznike vojske so sklenili, da orožniki Kemal paše na potu v Trakijo nikakor ne smejo v Carigrad, ker bi se bilo bati v tem slučaju turškega pogroma nad krščanskimi prebivalstvom. Vkljub sklepom reprezentantov zaveznikov pa se širi med turškimi dobrovoljci v Trakiji in četami Kemal paše močna propaganda, da se zasede Carigrad, ker je baje že vse pripravljeno za svečan sprejem turškega orožništva in čet.

Jačjenje republikanizma na Grškem. Napetost med grškimi republikanci in monarhisti je postala takoj močna, da se je bati vsak čas izbruha meščanskih bojev in spopadov. Republikanizem se vedno bolj širi in ojačuje in republikanci vedno naglašajo, da jim ni bil cilj samo strmoglavit Konstantina, ampak monarhijo in vpostaviti republiko.

Grčiji ponujajo francoske banke posojilo v znesku 500 milijonov frankov.

Francoski posvet o angleškem vojno-odškodninskem predlogu. Angleški zastopnik v reparacijski komisiji John Bradbury je predlagal, da se za reparacijske dolgove, ki jih mora Nemčija plačati Franciji, dovoli daljši moratorij. Ministrski predsednik Poincaré, francoski zastopnik v reparacijski komisiji Barthou, več ministrov in strokovnjakov so se danes po svetovali

o odgovoru na predlog Bradburyja. Barthou je zastopal mnenje, da naj se Bradburyjev predlog ne vzame na znanje. Rezultat posvetovanja še ni znan. Sir Albert Thomson je v svojem govoru, ki ga je imel v Lancstru, izjavil, da bi pustili, da ostane Nemčija 40—50 let pod pritiskom reparacij. Po njegovem mnenju zadostujeta za to dve leti. Tudi Artur Balfour (Shefrid) je izjavil, da se morajo reparacije urediti. Sir Thomson je nadalje na letnem zborovanju trgovske zbornice tudi povdarjal, da je neizogibna revizija versajske mirovne pogodbe. Brez revizije Nemčija ne more preprečiti inflacije papirnatega denarja. Po njegovem mnenju znaša preostanek izvoznega blaga, ki ga ima Nemčija na razpolago, za več kot 120 milijonov funtov sterlingov.

Angleška vlada je podala ostavko. Konservativci so sklenili, da se podajo v volilno borbo čisto samostojno in so proti vsaki koaliciji. Na posebni konferenci so sklenili nacionalisti, da bodo sodelovali s konservativci, a volitev se bodo udeležili samostojno s svojimi voditelji in svojim programom.

Gospodarska važnost prometa na Labi in Donavi zanimala vse tehniške in gospodarske kroge v Češkoslovaški, pri nas se pa na to ne polaga velike važnosti. Od 28,5 milijonov ton blagovnega prometa med Nemčijo in bivšo Avstrijo je šlo samo 4 milijone ton vodnim potom, vse drugo pa po železnicah. Sedaj se dela na to, da se promet vodnim potom med Češkoslovaško in Nemčijo čimbolj razširi. Tudi pri nas bi se mogel razviti po Donavi živahen promet z Avstrijo in Češkoslovaško, da se razbremene železnice.

Nemčija bo povišala železniške tarife za osebni promet dvakrat in sicer 1. novembra in 1. decembra pa za celih 100 odstotkov.

Druga ženitev ekscesarja Viljema določena. Bivši cesar Viljem se bo poročil s princeso Heleno v Doornu 5. novembra t. l. in sicer civilno in cerkveno. Civilno poroko bo izvršil načelnik mesta Doorn, cerkvena pa se bo vršila v dvorcu, kjer prebiva cesar. Na svatbo je povabljenih 50 gostov.

Težka železniška nesreča v Rumuniji Povodom kranja rumunskega kralja se je zgodila težka železniška nesreča. Večji del potnikov je namreč krenil od Bukarešte naprej proti Constanci. Ker je bila prevelika navala potnikov, so odredili tri brzovlake. Prvi brzovlak je moral čakati pred eno postajo, ker je dobila lokomotiva defekt. Drugi brzovlak je sledil prvemu in zadela sta drug ob drugega in dva vagona sta popolnoma razbita. Izpod razvalin so potegnili dozdaj 30 mrtvih in 21 težko ranjenih a vendar še vedno naltijo na mrtve in ranjene. Promet so morali začasno ustaviti.

Cesto iz betona so za poskus napravili na Danskem blizu Viborga. Dolžina te ceste je 350 m, širina pa znaša 4,5 m. Dolnja plast, debela 15 cm, je napravljena iz betona, 5 cm debelejša gornja plast pa sestoji iz mešanice cementa, peska in gramoza. Dasi je na tem delu zelo živahen promet vozov, ni ugotoviti kake znatnejše obrabe. (Zpravy verejne službe technické).

Beleške.

Kdo jih je pooblastil? Radikalci so si začeli v zadnjem času s čudno vnmemo prati roke nad orjunci ali fašisti. Beograjska «Tribuna» piše o njih takole: «Cele bande takozvanih »nacionalistov«, ki so brez malih izjem prispali vse težke in krvave borbe za narodno ujedinjenje in osvobojenje, se pojavljajo danes sredi Beograda, fizičnega, umstvenega in kulturnega centra naše države, na Cetinju, v Sarajevu in Novem Sadu, da od tam s »črno zastavo in mrtvaško glavo« napovedujejo nekak boj, katerega hočejo sami brez vsake moči izvesti, četudi bi celo to »močno armado« samo ena dobra vojaška četa razpršila kakor vrabce. Njihovo delo je škodljivo za državo, ker je v njej silno nezadovoljstvo radi samovolje, katero oni izvajajo brez znanja odgovorne narodne vlade in oblasti. Njihovo delo je sramota za moderno in kulturno državo, ker v njem ni zakona in pravice. »Nacionalisti« so navadna samovoljna banda, kateri je zakon in pravica to, kar je njej sami drago. Kaj hočejo ti ljudje v naši edinstveni državi? Kdo jih je pooblastil, da se brigajo za to državo in narod, ki ima svoje, po zakonu izbrane predstavnike in zastopnike? Kakšni so tisti izjemni patrijoti, ki so se stavili na razpoloženje, da se brigajo za naše interese in da pri tem sejejo toliko nezadovoljstva in nesreče med našim narodom? Zakaj dopušča vlada, da maltretirajo poštene državljane, ki so to državo ustvarili na svojih polomljenih kosteh? — «Tribuna» se dela naivno in nevedno, ko pravi, da nastopajo fašisti brez znanja vlade, in vprašuje, kedo jih je pooblastil. Naj «Tribuna» prečita pravila «Narodne Obrane» pa bo videla, da so ta pravila odobrili demokratski in radikalni ministri in da so eni kakor drugi krivi vsega, kar fašisti danes počenjajo.

Brez komentarja prinašamo to-le časopisno polemiko: «Ali je svoboda za Hrvate v kraljevini SHS?» vprašuje beograjski «Balkan» ter prinaša naslednji odstavek iz sarajevske «Hrvatske Sloge»: «Vsi konci države osredotočujejo se v središču, ki je fizično in moralno predstavljeno po osebi 80 letnega starca. In to kakšnega starca! Po psihi pokvarjenega, po karakterju odvratnega, po vzgoji nedovršene, po delu pa nesposobnega. Neverjetno žalostna je bilanca te osebnosti; od ene strani sijaj proroka, od druge pa sumljiva spretnost v mešanju, molčanju in intrigantskem podtikovanjem. — «Mi vprašamo,» pravi «Balkan» — «vse brate Hrvate, ali je v času avstrijske vladavine samo eden hrvatski list smel ter si upal samo misliti, da kaj takega napiše — ne o banu, ne o guvernerju Bosne in ne o kakem dunajskem ali peštanskem ministru, temveč samo o enem avstrijskem vahtmajstru?» — Na to odgovarja zagrebški «Hrvat»: «Dobro je, da «Balkan»

vsaj vpraša, če že nima časa, da malo pogleda v zgodovino hrvatskega naroda. Če bi pogledal ter jo le malo proučil, čudom bi se čudil, kaj so vse imeli ti Hrvati v svoji »tisočletni hrvatski kraljevini«, kateri se «Balkan» roga, ker siromak o njej nima niti pojma. Pa ajde, da mu poslužimo samo z enim primerom! Ob Lonskem potoku, ki se izpod Siska izliva v Savo, se razprostira bogato Lonsko polje, ki je pa pokrito z blatom in vodo ter radi tega nerodovitno. Dolgo se je delalo na tem, da se to polje osuši in privede kulturi. Tega dela se je lotil ban baron Levin Rauch, ki je banoval od leta 1868.—1871. Začulo se je pa v javnosti, da je pri tem poslu baje ban Rauch osebno gmotno zainteresiran, — in list «Pozor», ki je izhajal tedaj v Sisku, ga je radi tega napadel. Naj si nabavi «Balkan» te številke, pa bo videl, da je «Pozor», torej hrvatski opozicijski list pisal o banu Rauchu. Ban Rauch je vse storil, kar je v kulturnem svetu običajno, v Srbiji in sedaj tudi v kraljevini SHS pa nepoznano, tožil je list pred sodnijo. Sodnija, in to celo vojaška sodnija pa ni našla umestno, da obsodi odgovornega urednika, temveč ga je oprostila. Ali ve, «Balkan», kakšne posledice je to imelo? — Kralj in cesar Franjo Josip je bil v vprašanju čistih prstov svojih uradnikov in dostojanstvenikov zelo tankočuten. — On je bana Raucha odpustil. In to je ono, s čemer bi bivša Avstrija lahko služila za primer ne samo Srbiji, temveč tudi kraljevini SHS. — «Balkan» pozablja še eno. V Avstriji je bil nemogoč javni uradnik, posebno pa še minister, kateremu bi se v javnosti očitalo, da je utajil eden milijon rubljev ali da je žena enega ministra utajila za tisoč frankov (to se o Pašiču govori) in da bi ta minister sebi ne mogel priskrbeti zadoščenja pred sodnijo. Eto, v tem je gotovo razloček med nekdanj in med sedaj.

Srbini še vedno suženj. Nismo vedeli, da je Srbini v svoji državi še vedno suženj. Pa bo vendar temu tako, ker čitamo v listu «Srbija» iz Mitrovice tele stavke: «Oj, Srbine, tužni robe (suženj), dokle misliš robovati (sužnjevati)? Zar još ropstva (suženjstva) nije dosta? Žalostna ti tvoja mati.» Kako bi tedaj še le morala izgledati država, v kateri Srbini ne bi bili suženj. (Hrvat št. 789).

Invalidi ne pojdejo na kumanovsko slavo. «Obzor» od 21. t. m. poroča: Radi bagateliziranja invalidov od strani vlade je sklenilo Udruženje vojni invalidov enoglasno, da ne pojde na Kumanovo. Jasno je, da bo radi izostanka invalidov proslava znatno okrnjena, ker bi bili ravno invalidi v prvi vrsti poklicani, da sodelujejo pri tej proslavi. Invalidi so mnenja, da bi bilo veliko pametnejše, ako bi se one denarne svote, ki se bodo potrošile iz državne blagajne za proslavo, bolje obrnile v pomoč invalidom. Udruženje invalidov piše, da sedanji režim s svojo brezglavo politiko sploh ni poklican, da bi slavil Kumanovo.

Onevne novice.

Umrl je gospod Aeton Jerovšek, posestnik v Spod. Novi vasi pri Slov. Bistrici in oče ravnatelja gospoda dr. Antona Jerovška, danes 23. oktobra ob 7. uri zjutraj. Pogreb bo v sredo, dne 25. oktobra ob 9. uri od hiše žalotski v Spod. Novi vasi na župnijsko pokopališče v Slov. Bistrici. N. v m. p.! — Prizadeti rodbini naše najiskrenejše sožalje!

Shod SLS na Vranskem se je v nedeljo, 22. oktobra nepričakovano dobro obnesel. Udeležba je bila tako velika, da je bila dvorana pri g. Brinovcu natlačeno polna. Prišli so tudi sosede, posebno iz Sv. Jurija ob Taboru. Namesto zadržanega narodnega poslanca dr. Hohnjeca je govoril poslanec Žebot. Zborovalci so odobravalj politiko Jugoslovanskega kluba, a ogorčeno obsodili pogubonosno delovanje poslancev Samostojne in demokratov.

Minister Pucelj kravalizira po celjskih kavarnah. Po otvoritvi celjske sadne razstave je minister Pucelj v družbi z rekvizijskim »hauptmanom« g. Sacinom ogledoval tudi razstave alkoholnih pijač v gostilnah v mestu in okolici. Na večer je pod nad vse ugodnim vtisom ogledovanja teh razstav dospel minister Pucelj v kavarno «Evropa». Pri sosedni mizi je sedelo nekaj dunajskih trgovcev, ki so si prišli ogledat sadno razstavo. Govorili so med seboj nemški. Pucelj je smatral to govorjenje kot protidržavni akt. Stopil je k Dunajčanom in grozil z aretacijo in pretepanjem, ako ne nahajo govoriti v svojem jeziku. Prav po mesarsko in po maniri kranjskih Janezov je začel groziti, dvigati stol in je tolkel ob mizo Dunajčanov. Nastal je velik kaval. Dunajčani, ki so bili zelo inteligentni, so mirno vstali in se g. ministru zahvalili za veliko uljudnost. Vsi gostje v kavarni so obsojali Puceljevo divjastvo.

Liberalno hinavstvo. Učitelji iz ptujskega okraja so na svojem UJU zborovanju sklenili med drugimi tudi resolucijo, s katero pozivajo, naj višji šolski svet izposluje zaključitev zasebnega učiteljskega šolskega sester v Mariboru. Ti žerjavovi balkanezerji pač v svoji omejenosti in nadutosti nimajo pojma, kako v vzgoji in izobrazbi nadkriljuje zavod šolskih sester državne zavode, posebej še mariborsko Voglarjovo. Njim je na poti v prvi vrsti seveda krščanska vzgojna podlaga. Krščansko ljudstvo ptujskega okraja bo moralo pazno zasledovati delo teh v »Zarji slave« živčih »državotvorcev«.

Nasilje Wranglovcev. Iz Sv. Križa pri Mariboru (ob severni meji) poročajo: Nasilstvo in zverinstvo Wranglovcev presega že vse človeške pojme. Dne 15. X. se je potepal nek Wranglovec po naših vinogradih in gozdovih ter srečal proti večeru neko šolarico blizu njenega doma. Zverina se loti ubogega otroka, ga oskruni in ko se je uboga revica zvijala in ječala v smrtnem strahu, potegne satan nož in hoče otroka zabosti. V tem trenutku so prišli mimo delavci ter rešili otroka

gotove smrti. Zasledovanje zločinca je bilo brezuspešno, ker se je delala tema. — Orožništvo zasleduje storilca. Naše ljudstvo je sicer že slišalo o raznih zločinih, nasilstvih, ubojih, tatvinah itd. — pa kaj takega še došlej ni čulo. — Nepopisno ogorčenje se lotilo vsega prebivalstva brez izjeme. Ali se res ne da nič ukreniti, da bi izginila sodrga, ki ima take hudiče v svoji sredini, iz naših krajev? Poslanci, zastopniki teptanega, bestialno mučenega ljudstva, stopite na plan in zasigurajte nam vsaj take pravice, da bomo smeli živeti v družbi ljudi, ne pa perversnih zverin v jugoslovanski uniformi.

Dijaki brez konfesije. Prosvetni minister je izdal naredbo, da ne morejo oni dijaki v Jugoslaviji, ki se ne priznavajo k nobeni veroizpovedi, obiskovati nobene državne šole.

Novice iz pravoslavne cerkve. Te dni se je sestal v Karlovcih arhijerijski sabor, ki se bo bavil z rešitvijo najvažnejših cerkvenih vprašanj v zvezi s predstojnimi reformami. Pretresali bodo vprašanje drugega zakona pravoslavne duhovščine, reformo bogoslužja, reformo posta in koledarja ter reformo svečeniške obleke. Na sejah arhijerijskega sabora bodo tudi razpravljali o načrtu cerkvene ustave, ki bi naj postala temelj za temeljito reformo celokupne srbske cerkve. Nadalje se je osnoval novi srbski episkopat v Ameriki. Srbi, ki bivajo v Ameriki, so bili doslej pod cerkveno oblastjo ruskega episkopata, a so bili z rusko cerkveno vladjo skrajno nezadovoljni. Za amerikanskega pravoslavnega škofa je potrjen dosedanj vladika Nikolaj, kojega eparhija se bo združila z ohridsko. Vrhovni svet pravoslavne ruske cerkve — takozvani Sv. sinod je sklenil, da se poneha s krstom pri otrocih. V bodoče se smejo krstiti le one osebe, ki so izpolnile osemnajsto leto in se same izjavijo, da želijo biti krščene. Ta novi ruski cerkveni zakon glede krsta hoče sprejeti tudi srbijanska cerkev. Tužna je majka, če nima drugih reform kot krst pri otrocih.

Kredit za protestantske bogoslovce. Prosvetno ministrstvo bo postavilo v novi proračun svoto 10 milijonov dinarjev kot štipendija za protestantske bogoslovce, ki morajo študirati v inozemstvu, ker pri nas nimamo evangeljske višje šole.

Nov kredit za dovršenje novega kraljevega dvora. Ministrstvo za zgradbe je dovolilo kredit pet in pol milijonov dinarjev za definitivno dovršitev kraljevega dvora.

Gospod minister Pucelj je prepovedal izvoz svinj, ki tehtajo manj nego 110 kg.

«Lepe» razmere med oficirji v Nišu. Dne 18. t. m. je ustrelil iz revolverja kapetan Aleksander Stjepanović svojega komandanta Nikolaja Nikoliča. Vzrok uboja je dosedaj še neodkrit.

Ukrotil jih je. «Obzor» poroča po beograjskem «Vremenu», da je prišel na stanovanjski urad v Beogradu major v spremstvu advokata in zahteval, da ga pusti urad v dosedanjem stanovanju, odkoder ga hoče iztirati. Stanovanjski uradniki niso hoteli takoj pritrčiti majorjevi zahtevi, nakar je ta zapretil, da bo pognal med nje bombo, ako mu ne izpolnijo zahteve. Major je na grožnjo res privlekel iz žepa bombo in jo položil na mizo pred uradnike. Ti so se pri pogledu na bombo tako prestrašili, da so pobegnili skozi vrata na ulico. Kako daleč so bežali in kako se je nehala cela zadeva, o tem ni poročila.

Dva angleška podonavska monitorja sta dospela v Novi Sad, kjer bosta ostala par dni.

Glad na dalmatinskih otokih. Dalmatinski otoki audijo letos v naši državi isto sliko glada, kot lansko leto nekatere gubernije v Rusiji. Med dalmatinskimi otoki so taki, kjer ni okusilo prebivalstvo kruha od lanskega Božiča. To gladovanje dalmatinskih otočanov se spremlja siromaštvo in vsestransko obubožanje in ako bi bila tudi prehrana nagromadena po skladiščih, bi je ne moglo ljudstvo kupiti, ker so po otokih vasi, kjer bi celo selo ne spravilo skupaj borbnih 100 kron. Tako se godi po dalmatinskih otokih, kjer prebivajo naši državljani, a gospod minister Pucelj poroča o našem izvozu prehrane v inozemstvo.

Stekel pes je ugriznil v Zagrebu tri osebe, ki so bile takoj prepeljane v Pasteurjev zavod.

Peneverba na debelo v Splitu. Pred nekaj dnevi se je izvršil v Splitu napad na uradnika splitske Narodne banke Kmiza in na bančnega slugo in ukradenih je bilo iz blagajne 1.600.000 K. Policijska oblast pa je sedaj zaprla uradnika in slugo, ker sta močno usumljena, da sta ravno ona dva napad fingirala in si prilastila milijonsko svoto.

Radi deževja sta narastli Sava in Donava 3 metre nad normalno stanje. Voda je poplavlila vse nižine ob Savi in Donavi.

Blato hočejo izsušiti in ga porazdeliti med heregovinske koloniste. Ministrstvo za agrarno reformo je dovolilo kredit 500.000 dinarjev za izsušenje Kaplanovačkega blata pri Skoplju. Površina tega blata je zelo obsežna in ko bo enkrat izsušeno, ga bodo porazdelili med koloniste iz Hercegovine.

Drag razbojnik. Notranji minister je razpisal nagrado 40.000 K onemu, ki bi naznanil oblasti, ali sam prijel, ali pa ubil zloglasnega razbojnika Jovo Stanišavljevića Čarugo, ki že tri leta ropa in mori v okolici Virovitice—Slatine in Osijeka.

Tovorni vlak so napadli roparji v noči 19. t. m. Tovorni vlak, ki je vozil iz Madžarske v Zagreb so napadli doslej neodkriti roparji v noči 19. t. m. dvakrat. Pod zaščito močne teme so vdrl tolovaji na vlak in začeli ropati po vagonih, ki so bili natovorjeni z razno robo. Ko so vlakospremniki železničarji zapazili razbojnike, so hoteli vlak ustaviti, a so začeli nanje streljati. Zlikovci so naropali največ manufakturnega blaga.

Naročila po drugem septembru in nove devizne odredbe. Mnogi trgovci so v septembru izdano naredbo generalnega inšpektorata I br. 14.252 tolmačili napačno ter naročali blago v inozemstvu tudi še po 2. sept.,

pa ga ne bi bili smeli. Da se to blago, ki sedaj dohaja in leži na postajah, carinarnicah ali pri špediterjih, more vsaj ocariniti in iztovoriti, je po novih deviznih odredbah deviznim odborom dovoljeno za to že dospelo blago izdajati dovoljenje uvoza brez pravice nakupa devize, toda z izrecno pripombo, da je to dovoljenje uvoza izdano brez obveznosti za poznejši nakup deviz, ker bo nakup deviz za te primere urejen z novim pravilnikom. Tudi je strankam takoj prijaviti vse, po 2 septembru naročeno blago, ker se pozneje ne bo uvaževala nobena njihova prošnja in razlog. Ker gre torej samo za že naročeno blago in se niti to ne bo upoštevalo, če se ne prijavi takoj, se bodo tem manj upoštevala nova naročila. V lastnem interesu trgovcev je torej, da do nadaljnjih odredb ne naročajo nobenega blaga v inozemstvo. Za industrijo, ki rabi nujno razne snovi, da more vzdrževati obratovanje, obsežajo nove devizne odredbe izjemna določila.

Iz Ptuj.

Jasno sliko ptujskega občinskega gospodarstva pred vojno in po vojni je podal g. vodja Filip Uratnik na javnem predavanju v prostorih mestne glasbene šole ali Glasbene Matice. Predavanje je ponazoril z grafikoni, ki so kazali v barvah dohodke raznih podjetij, davkov itd. Uratnikova zasluga je, da je postavil obč. gospodarstvo po izvršeni reviziji vsaj teoretično na solidno podlago. Diskuzija, ki je predavanju sledila, je bila za Ptuj še precej živahna. Med drugimi je dirigent Ljubljanske kreditne banke občinski odbor »podučil«, kako se mora prositi za občinsko posojilo, za kar mu je ta gotovo hvaležen.

Gospodarska stranka bo nastopila baje pri prihodnjih volitvah. To bodo menda Nemci, ki se boje jugoslovanskih fašistov.

Imenovanje. Ravnatelj ptujske gimnazije Fran Vajda je imenovan za inšpektorja prosvete v Beogradu.

Trgovska obrtna in nadaljevalna šola bo pričela s 1. novembrom. Učitelji so popustili od svojih zahtev. Prispevki pa še niso vsi zagotovljeni.

Ptujsko okrožje jugoslovanske Orlovske podzveze je imelo v nedeljo občni zbor v sobi katoliškega izobraževalnega društva. Središko okrožje se je združilo s ptujskim, zato pa se bodo ustanovile v okraju tri srenje. Načelnstvo okrožja je pri Sv. Marjeti na Drav. polju.

Katoliško izobraževalno društvo za minoritsko župnijo je zopet začelo delovati. Pevski odsek se pridno vabi, knjižnica se urejuje. Tekom let so se knjige, zlasti leposlovne vsebine, močno poškodovale. Treba jih bo dati vezati in novega, dobrega berila nakupiti. Ko bo blagajnik pobiral udnino, se spomnite tudi društvene knjižnice in darujte kaj v njen namen. Samostan je dal na razpolago sobo. Manjka pa še oprava. Pravijo, da je v Ptuj in okolici dosti premožnih ljudi, ki bodo tudi za opravo odšteli nekaj dinarjev. Predvsem pa je potrebno, da člani redno vračajo izposojene knjige. Knjige so danes kapital, duševni kapital, ki mora nesti tudi obresti. Zato zahteva disciplina, da vrneš izposojeno knjigo, da jo tudi drugi lahko dobe v roke in imajo užitek. Vrneite knjige knjižničarju ali knjižničarki, da jih uredita, strgane izločita. Zimski čas stavi na društvo več zahtev. Člani storite tudi vi svojo dolžnost!

Novo apoteko dobimo v hiši hranilnega in posojilnega društva poleg kavarne Evrope. Lekarno bo otvoril g. Orožen.

Ptujski vinogradniki se hvalijo, da so pridelali letos več vina, kakor druga leta. A mošt je slabši in ima manj sladkorja. V gostilnah se prodaja mošt po 28 K.

Za vino je sedaj v ptujskem okraju malo kupcev. Zato izrabljajo nekateri trgovci položaj in tiščijo cene navzdol.

Iz Maribora.

MARIBORSKI OBČINSKI SVET.

Maribor, 20. sept. 1922

Občinska seja se je nadaljevala v petek, 20. sept. Ob pol 8. uri otvoril župan gospod Grčar sejo. Navzočih 23 obč. svetnikov. Galerija nabito polna, največ mestnih uslužbencev, ki čakajo na rešitev njih prošnje za povišanje draginjskih doklad za 50 odstotkov.

Poulični reveži.

Najprvo župan odgovarja na interpelacijo soc. demokratov radi podpore revežem, ki se plazijo po mariborskih ulicah a niso v mesto pristojni. Ti reveži so v veliko nadlego občinstvu. Župan pravi, da ima policija sicer nalogo, da te ljudi iztira iz mesta, a to malo izda. Domači, mariborski občinski reveži so vsi oskrbovani od mestne občine.

Odbor za pobijanje draginje.

Župan poroča, da je v Uradnem listu izšla naredba, da se po vseh občinah morajo zopet upostaviti aprovični odbori, ki bodo imeli nalogo kontrolirati razvoj cen živilom in drugim ljudskim potrebščinam na trgu, v trgovinah in obrtnih obratih. Župan predlaga, da se v Mariboru ustanovi tak odbor za »pobijanje draginje«. Načelnik soc. dem. kluba Bahun si veliko obljubuje od takega odbora. Večina občinskega sveta pa je mnenja, da bi tak odbor pomenil »mlatiti prazno slamo«. V odsek naj pošljejo po 1 člana: organizacija javnih nameščenecv, Zveza strokovnih delavskih organizacij, Jugoslovanska strokovna zveza, skladišče juž. žel., slov. obrtno društvo, trg. gremij, obrtna združenja mesarjev, zadruga pekov, zadruga gostilničarjev, društvo privatnih nastavljenecv in kmetijska podružnica.

Mestna davščina na nezazidane parcele.

Na predlog kombiniranega finančno-gospodarskega in pravnega odseka se razpravlja na to o novem davku na nezazidane parcele. Po predlogu odsekov se naloži vsakemu lastniku parcel, ki so določene za stavbišča nov občinski davek in sicer do 2000 kv. m 5 odstotkov

vsakoletne cenilne vrednosti. Za nadaljnjih 1000 m se zviša davščina za četrt odstotka (Ne za četrt cele predpisane svote, kakor smo zadnjič pomotoma poročali). Pri 4000 kv. m se bo plačalo 5 in pol, pri 5000 5 in tri četrt, pri 6000 kv. m 6 odstotkov itd. Predlaga se, da se ta nova občinska davščina začne pobirati s 1. novembrom 1922. Predlog odseka se glasi: Ta davščina da se uporabi za zgradbo stanovanj. Dr. Srnec predlaga, da se obdačijo tudi kot stavbišča stare male hišice ob najbolj prometnih krajih mesta. V poštevnaj pridejo hišice, ki glede kakovosti in velikosti niso v skladu z današnjimi razmerami. Dr. Jerovšek (SLS) predlaga zvišanje davka od 5 na 2 odstotka, kakor je v Ljubljani sprejeto. Nadalje predlaga, da se naj predlog, kako se naj davščina uporabi spremeni tako, da se bo besedilo glasilo: »Predvsem v stanovanjske svrhe«. Dr. Jerovšek kritikuje v imenu kluba SLS brezmejno in brezglavno nalaganje novih občinskih davščin, kakor je n. pr. nameravani novi občinski davek na stanovanja, ki bo zadel predvsem revne in srednje sloje, a ne bogatašev. Treba bi bilo poprej sestaviti proračun za gradnjo novih stanovanj od strani mestne občine, a ne kar slopo nalagati en novi davek za drugim. Danes, ko valuta skače gor in dol, moramo biti pri takih podjetjih zelo previdni, da se pozneje ne bomo kesali. Dr. Srnec pravi, da se morajo obdačiti posebno občutno taki posessniki parcel, kakor je n. pr. lastnik hiše, v kateri se nahaja pisarna dr. Pipuša. Kupil je hišo in ozko stavbno parcelo za 200.000 K, a sedaj zahteva kar 7 milijonov za njo. Bahun se je spravlil zelo neokretno in demagogično na lastnika stavbišča za novo magdalensko cerkev. Dobil je od strani zastopnika SLS tako lekcijo, da je mož takoj reteriral. Soc. dem. Slanovec je za kolikor mogoče visoko obdačenje nezazidanih parcel. Pri glasovanju se sprejme odsekov predlog za obdačenje s 5 odst. in s povišanjem za vsakih 1000 kv. m za četrt odstotka ter dodatni predlog, da se črta besedilo: »Davščina se upotrebi izključno v stavbene svrhe« in spremeni v »stanovanjsko-stavbene svrhe«. Sprejet je dr. Leskovarjev predlog, da se mora k cenitvi parcel povabiti lastnika, ki ima pravico prisostvovati cenitvi in vložiti ev. ugovore. Sprejeto je tudi določilo, da se tudi pri humanitarnih, vzgojnih in enakih zavodih stavbene parcele, v kolikor se uporabljajo v te svrhe, dovoli izjema. Razprava je bila mestoma zelo burna. Socialni demokrati hočejo samo nalagati in nalagati samo nova bremena na račun občanov. Tudi SLS je za to, da si mestna občina gradi stanovanja za svoje nameščenice, a nikakor ni mestna občina dolžna staviti dragih stanovanj za nameščenice židovskih in milijonskih podjetij in tvrdki.

Sestava porotnih list za leto 1923.

Za sestavo in redakcijo liste porotnikov za l. 1923 sta bila izvoljena I. Družović in Fr. Žebot.

Nato pride občinski svet v razpravo o predlogih finančnega odbora.

Referent fin. odseka je občinski svetnik gospod Kohlbosen.

Nova naklada na vino.

Po predlogu socialnih demokratov, se naj naloži na vino nov občinski davek in sicer pri litru 4 krone. Predlog je zadel ob oster odpor pri klubu SLS. Dr. Jerovšek povdarja: Dosedaj je na liter vina davščine 4 K 20 v. Če se damo z nova 4 K, bo znašal vinski davek v Mariboru K 8.20 od litra. Letos so cene pri vinskemu moštu pri producentih zelo nizke. Liter vinskega mošta se dobi pri vinogradniku za 8,10, 12, 14, 16 K. To znači, da hoče mestna občina pri tem predmetu tirati ceno za 75 odstotkov kvišku. Za zboljšanje plač mestnim nameščenecem potrebuje občina okoli 800.000 din. na leto, a nova vinska naklada bi znašala 2 in pol do 3 milijone dinarjev. Toliko ne potrebujemo za to izvanredno kritje. Žebot ugovarja v imenu kluba SLS proti novemu obdačenju vina. Ako bomo z novimi davščinami tirali cene kvišku, bomo udarili predvsem vinogradno mariborsko okolico, od katere mesto živi. Udarili pa bomo tudi viničarje, ker je vsem znano, da se pridelovanje vina na ta način ne bi več izplačevalo in viničarji bi izgubili zaslužek. Ako je treba, pa obdačite raje pivo. Stavi konkretni predlog, da se mora davščina na vino 4 K lit. opustiti, a se naloži na lit. piva 1 K novega davka. Svota dobljena iz te davščine bo zadostovala za pokritje zvišanih doklad mestnim nameščenecem. Podžupan Roglič (NSS) ugovarja in pravi, da bi se moralo vino tako obdačiti, da bi se točenje vina onemogočilo (Smeh. Protresti). On je za vsako obdačenje vina (Žebot pliče Roglič: Kaj pa bodo rekli viničarji, katere lovi vaša NSS po žnuderlu v svoje mreže). Tudi Slanovec (soc. dem.) je za novo obdačenje vina. Po daljši in burni debati je nato župan sam izjavil, da je predlog 4 K na liter preobširen, ker občinska blagajna ne potrebuje toliko za zboljšanje plač mestnim nameščenecem. Čelo Bahun in referent Kohlbosen sta začela odnehati. Bahun in dr. Rostohar sta se na to zadovoljila z doklado K 4.40 pri litru vina. Pri glasovanju je bil ta predlog sprejet z vsemi proti glasovom SLS. Naši zastopniki so glasovali samo za zvišanje pri pivu (1 K). Veronek predlaga zvišanje občinske davščine na žganje. Sklepanje o tem predlogu se odloži na prihodnjo sejo. — Tako so socialni demokratje in narodni soc. zopet naložili Mariborčanom novo davčno breme.

Zahteve mestnih nameščenecv.

Finančni odbor predlaga, da se vsem mestnim uslužbencem in nastavljenecem občinskih podjetij ter penzionistom zviša draginjska doklada od 1. oktobra 1922 naprej za 50 odstotkov. Debate so se udeležili: dr. Jerovšek, dr. Leskovar, Žebot, Krajnik, Bahun, Slanovec, dr. Rostohar, Roglič in dr. Srnec. Naši so stali na stališču, da odobravajo, ako se potrebnim zviša doklada tako, da bodo mogli živeti, a prej je treba osigurati kritje. A socialni demokratje in narodni socialisti so mahoma začeli preko odsekovega predloga licitirati doklade kar na 70 odstotkov. Dr. Serne in dr. Leskovar se izrazita odločno proti taki licitaciji, ki ima samo demagoški namen in hoče samo loviti glasove prizadehtih. Pri glasovanju je bil enoglasno sprejet odsek predlog (50 odstotkov). Županu se naroči, da pri vladi izposluje odobritev novih davčnih virov za kritje zvišanih plač.

Razno.

Češki tvrdki Rihter se v svrhu zgradbe tekstilne tovarne v Melju proda del Petkovega posestva za ceno 180 kron kv. m. A tovarna mora za vse uslužbence zgraditi stanovanja. — Trem mestnim dostavljajem se dovoli nabava čevljev. — Slikarju Stiplošku se dovoli za študije podpora 1000 din. Tržnemu revizorju Kocbeku se dovoli 500 din. podpore za plačilo zdravniških in lekarniških stroškov.

Zadeve pogrebnega zavoda.

Referent dr. Anton Jerovšek čita poročilo pokopališnega odseka: Prošnji Zadruga postreščkov za zvišanje dnevnic pri pogrebih in za straženje mrličev se ugotovi. Ugovarja samo podžupan Roglič in dr. Serne. Uslužbenci in hlapeci pri pogrebem zavodu dobijo isto povišanje kot drugi mestni nameščenici. Ker se je seno in vse potrebščine za pogrebe podražile, se zvišajo pokopališne takse, ter takse za grobove in grobnice. Takse za pogrebe se določijo po sledeči tarifi: Gala od 3150 din. na 4600 din. I. razred od 2100 din. na 3000 din. II. razred od 1300 din. na 1800 din. III. razred od 900 din. na 1300 din. IV. razred od 650 din. na 850 dinarjev. V. razred od 400 na 550 din. VI. razred od 300 na 400 din. VII. razred od 200 na 250 din.

Župan zaključuje sejo ob triletni na 11. uro ponoči in naznani, da bo za bodočo sejo poslal pismena vabila. Dnevni red: Poročilo klavniškega personalnega, plinarniškega in drugih odsekov.

«Tabor» in «Jutro» lažeta, ko pišeta, da je klub SLS v zadnji občinski seji glasoval proti davku na vino in pivo. Naš klub je res glasoval proti novemu obdačenju vina, a ravno klub SLS je bil, ki je prvi zahteval, naj se predvsem obdači pivo. «Jutro» nadalje laže, da je m. zastopnik Žebot zaklical socialnim demokratom »svinjarija«. Vidi se, da je «Jutro» poročevalec dr. Reisman že dremal. Žebot je zaklical socialni demokratu Bahunu, da je njegovo govoricenje o parcelah Sv. Magdalene »rdeča sanjarija«.

Kokoschinegove hiše v zbornici. V seji finančnega odbora je bil med drugim tudi predlog finančnega ministra za nakup treh hiš za »mariborsko oblast« in sicer od Nemca Kokoschinegga za ceno 6 milijonov kron. Proti temu je protestiral posl. Pušenjak, ker za Slovenci nista potrebni dve oblasti in ker je cena od početka pogajanj poskočila za 2 milijona kron. Povdaril je, da bi v tem slučaju bilo mnogo družin vrženih na cesto, ker v obmejnem mestu Maribor vlada velika stanovanjska beda. Vsled tega protesta se je ta predlog odložil za prihodnjo sejo. Zanimivo je, da je na to sejo prišel tudi dr. Žerjav, dasi ga sicer nikdar ni k sejam finančnega odbora. Njegova navzočnost je očividni dokaz, da se za kupčijo Kokoschinegovih hiš zelo zanima. Ker pa «Jutro» skuša dr. Žerjavovo zainteresiranost zvaliti na nekoga, ki je baje »odličen pristaš dr. Triller-Ravnikarjeve grupe«, moramo resnici na ljubo pojasniti, da je ta »odličen pristaš« zvest žerjavoljub in sicer sam drž. pravdnik g. dr. Emmerich-vitez pl. Grasselli, kateremu je namenjena čedna provizija v znesku 340.000 kron. Kot pravi tip »mladinske struje« v političnemodratski stranki podpisuje tudi slovenske spise v cirilici. Tega gospoda tudi dr. Kukovec dobro pozna in afere dobiva vedno boljše ozadje, o katerem bo itak še govorila, ako se kupčija kdaj sklene. Verujemo pa «Jutru», da si »dr. Žerjav uničuje v Beogradu še zadnji preostanek šibkega zdravja« in zadnjo iskrico osebnega (dodajamo mi), spoštovanja, »ko ustvarja na vseh koncih in krajih« — «Jutrovemu» člankarju je ostalo v peresu — afere. Res, »prijetno je politizirati ljudem, ki imajo grajščine, vile . . . in ki za svoj lastni žep vlečejo letno milijonske dohodke, pa se jim za javnost ni treba brigati . . . « Med temi ljudmi pa nista najzadnja dr. Kukovec in dr. Žerjav, kateremu židovski pokoljenje ne da miru, a da ne ustvarja afere, ki bi sicer vsakega smrtnika dovedle na — vrv. V koliko pa je bil pri tem nakupu udeležen dr. Triller, kot pravni zastopnik Kokoschinegga, pa bo vedel povedati «Slov. Narode».

Proslava zlate sv. maše o. Kalista Herica se je večeraj izvršila nad vse sijajno. Cerkveni govor je imel mil. g. stolni župnik Fr. Moravec. Slavljencev starček je peval zlato sv. mašo z mladeniškim glasom. Številne deputacije raznih organizacij so jubilanu prinašale iskrene častitke. V samostanski dvorani so slavljencev govorili v čast: gg. provincijal Mariofil Holecsek, okr. glavar dr. Srečko Lajnšič, kapiteljski vikar dr. M. Mattek, župan Viktor Grčar in sorodnik slavljencev o. Heric. Kakor vsi slavljencevi častilci, tako kliče tudi naš list o. Kalistu: Bog vam daj dočakati še biserni jubilej!

Včerašnja prireditve naše katoliške omladine v Mariboru se je hvalevredno dobro obnesla. Prireditve se je vršila v proslavo 50 letnice mašništva o. Kalista Heric. Č. g. o. Pavel Potočnik je pokazal s svojo godbo na lok, pihala in tamburice, koliko se lahko doseže pri naši mladini s vztrajno marljivostjo. Tudi igra je dobro uspela. Le naprej mlado-katoliška, a za dobro vnetja četa.

Balkanizem v Mariboru. Če pojde tako naprej, bomo kmalu v Macedoniji, kjer je javna varnost na psu. Nedavno smo poročali, kako nevarno je poštenemu Slovcu iti neoboroženemu po mariborskih ulicah. V noči, okrog ene ure, s petka na soboto, se je na Grajskem trgu razvila prava pravcata bitka. Med pretepajočo se gručo je bilo opaziti častniške naramnice, wranglovske in druge vojaške uniforme ter nekaj civilistov. Bilo je kakih dvajset oseb. Z glasovitimi srbskimi in ruskimi psovskami dobro zabeljeno huronsko kričanje je zvalilo marsikoga na okno, toda nobenega policaja. Končno je začelo nekaj oseb bežati proti frančiškanski cerkvi, drugi pa za njimi. Neki gospod, ki je šel po Grajskem trgu, je pripovedoval o dogodku svojemu spremljevalcu in rekel: «Kadarkoli je kaj takega, nikdar ne najdeš

policaja. Ko bi jaz bil policaj, bi tistemu Wranglovcu, ki je s škornji suval v glavo na tleh ležečega, s sabljo razklat glavo. Več o tem nisem mogel zvedeti. Dobro bi bilo, da očitvidci, ki so bili navzoči pri pretepu, stvar točno pojasnijo in da se potem naša javnost in poslanci zganejo, da nas končno vendar enkrat osvobodijo te wranglovske svojati. — Tako naš dopisnik. Za danes se vzdržujemo vsakega komentarja. Ko pa dobimo točnejše podatke, pa se vrnemo zopet na stvar. Tega bal-kanizma pri nas mora biti konec, sicer si bo moralo prebivalstvo z orožjem izsiliti pravico državljanске svobode.

Vlomi v Mariboru. Sedaj so se gg. vlomilci spravili na odvetnike. Včeraj so dosedaj neznani zlikovci vlomili v pisarno odvetnika dr. Jana v sodni ulici št. 16, ponoči pa dr. Rapoca v Aleksandrovi ulici. Škoda je znatna, zlasti Rapocu so odnesli veliko obleke in perila. Policija zasleduje.

Tihotapljenje na progi Špilje—Maribor. V zadnjem času se je zelo razpaslo tihotapljenje nezacarinjenega blaga na progi Špilje—Maribor. Razni potniki mečejo blago iz inozemstva skozi okna nočnega brzovlaka od postaje Pesnica proti Mariboru. Seve, se ti tihotapci skrbno poprej dogovorjeni z osebami, ki pazijo, kje ravno bo priletelo blago skozi okno, da ga potem hitro poberejo in spravijo pred finančno stražo neopaženo na varno. Radi ravnokar opisanih slučajev tihotapstva, ki se ponavljajo dnevno in na debelo, je sklenil oddelke mariborske finančne straže, da bo odslej postavil nočno stražo ob tej progi, da se na ta način prepreči tihotapljenje.

Osrednje društvo trg. nastavlencev. Kraj. skupina Maribor sklicuje v petek dne 27. t. m. točno ob pol 8. uri zvečer v restavraciji »Halbwild« zborovanje za vse trgovske, spedijske in privatne nameščence. Na dnevnem redu je kolektivna pogodba in slučajnosti. V vašem lastnem interesu je, da se sigurno udeležite zborovanja, na katerem se bode razpravljalo o ravnokar odobreni kolektivni pogodbi in se poučite, kakšne ugodnosti Vam ista nudi.

Mariborski policijski komisariat razglasa: V skladu z določili v § 103 zakona o zaščiti delavcev z dne 28. febr. 1922 št. 211. Ur. list z dne 13. julija 1922, št. 74 se pozivljajo vsi trgovci, obrtniki in delodajalci, kateri imajo zaposlene inozemske delavce, da predložijo do 28. oktobra 1922 seznam istih podpisane policijskemu komisariatu, soba št. 9. Seznami morajo vsebovati 1. ime in priimek, 2. starost, 3. pristojnost, 4. čin zaposlenosti, 5. sedanje bivališče in 6. koliko časa je delavec tam zaposlen. Prestopki se bodo v smislu obstoječih predpisov strogo kaznovali.

GRADBENA AKCIJA ZA MARIBOR.

Slike iz živih grobov.

Mar-Stan pripravlja izdajo brošure z vsebino, ki opozarja domačine in vnanjce, reveže in domačine, državne in javne oblasti na žive grobove, na vnebovpajoče stanovanjske skandale v Mariboru. Bol kakor tiskani spis, naj ilustrirajo originalne slike naše žive grobove in v njih stanovalce, ki so kot žrtve stanovanjske bede že na potu v preane grobove. Brošura bo romala širom Jugoslavije, predložena bo tudi parlamentu in vladi v Beogradu, da ondi vidijo, v kako obupnem stanju se nahaja odslej zanemarjeno najvažnejše območje mesto. Brošura naj bo delo, pri katerem mora sodelovati vsakdo, ki mu je iz človeškega ali magari tudi — le iz sebičnega trgovskega stališča količkaj mar na preobnovo Maribora. To delo naj tvori prve temeljne kamne k zgradbi novega velikega Maribora, kot industrijsko mesto. Vsem onim, ki so iz sebičnih razlogov hote ali nehoti sokrivni naših živih grobov, se nudi prilika, se potom prostovoljni prispevkov za sklad Gradbene akcije oddolžiti svoje zamujene dolžnosti. To so predvsem naši denarni zavodi, velepodjetja, odvetniki, sploh vsi oni, ki so brez lastnih zgradb pomnožili stanovanjsko bedo. Na tem skladu najlažje deležni pa postanejo:

1. Vsi, ki poznajo stanovanjsko bedo v Mariboru in prijavijo svoje podatke Mar-Stanu;
  2. vsi, ki žrtve v živih grobovih stanovanjske bede in se javijo Mar-Stanu;
  3. fotografi (tudi amaterji) in slikarji, ki hočejo brez zagotovila nagrade posneti največje stanovanjske skandale, torej najbolj v nebovpajoče žive grobove ter jih izročiti za reprodukcijo za to brožuro;
- Slike, ki ne bodo sprejete za prvo brožuro, se uporabljajo ob drugi priliki, takoj pa v razstavi Gradbene akcije. Opozarjajo se pa tudi stavbena podjetja, trgovci, sploh podjetja (tudi vnanja), ki so zainteresirana na prenovitvi Maribora, da prispevajo svoj delež z inserati. Ker bo, kakor rečeno brožura romala širom Jugoslavije, je to za vsa podjetja, ki so v zvezi z novogradbami najugodnejša prilika, da seznanijo interese za ponudbo svojih predmetov (gradbenega materiala, opreme itd.) Ker Gradbena akcija reflektira na najmodernejše, najboljpraktične in najceneje iznajdbe, načrte, opreme itd., je tu za one, ki dozdej niso prišli do svoje veljave, najugodnejša prilika, da se seznanijo z najširšo javnostjo.

Zlasti pa apeliramo na naše gg. zdravnike, da k temu temeljnemu skladu Gradbene akcije tudi oni prispevajo svoje dragocene podatke o katastrofalnih posledicah, ki prihajajo iz živih grobov nezdravih stanovanj tudi na palače in vile bogatašev, ako se ti živi grobovi še nadalje zanemarjajo.

Treba pa tukaj na delo.

Vse tozadavne prijave sprejema MAR-STAN, Rotovski trg št. 1.

GLADIATORJI.

(162. nadaljevanje.)

Kot pravo ljubeče dekle je čutila že zdavnaj, da je Eska vnel ljubezen kakoli plemeniti Rimljan. Te slutnje so ji še podkrepila njegova lastna priznanja in zatrjevanja, da ljubi le njo in da bo njej zvest. — Ganilo ji je dušo v tem trenutku najhujše nevarnosti, da je razkopavala sta-

re, komaj zaceljene rane ista roka, ki jih je zadala, in v njen strah in nemir se je mešala bridka in bolesta zavest, da jo daleč prekaša v lepoti ta — brezstidna ženska, preoblečena iz nerazumljivih vzrokov v rimskega vojaka.

Pa zvestoba židovskega dekleta je bila stanovitna kakor jeklo. Brezobzirno, za vsako ceno je bila pripravljena, da reši svojega ljubljene Eska, — tudi za ceno svoje lastne, neizmerne ljubezni.

Pokleknila je pred Rimljanko in zgrabila za rob njene toge.

»Ne vprašam, kaj si in kdo si!« je dejala proseče. »V tvoji oblasti sem, na milost in nemilost izročena v tvoje roke. In zadovoljna sem, da je tako! Pa ti mi boš pomagala, kajne! Vso svojo lepoto in ves svoj vpliv boš uporabila, da ga rešiš, njega, ki ga — obe ljubiva!«

Obotavljajoč se je izrekla zadnje besede. Zdelo se ji je, kot da bi se mu odpovedala, ko je priznala, da ima še kdo drug delež na njem. Toda njegovo življenje je bilo v nevarnosti, in kaj je bilo njeno srce, kaj je bila njena revna ljubosumnost, da bi naj stala v napotju njegovi rešitvi?

Prezirljivo je gledala Rimljanka na klečeče dekle.

»Tudi ti si trpela! Torej je res, kar sem čula o pomankanju in stiski, ki vlada za obzidjem. Pa nikar se ne ponašaj s svojim trpljenjem, ne misli, da si samo ti vredna pomilovanja! Tudi tukaj v taboru so trudne glave in bolna srca, prav kakor gori v mestu. — Povej mi resnico, dekle! Kaj je z Esko? Poznaš ga. Od njega prihajaš. Kje je in kako se mu godi?«

»Zvezan in ujet leži v zunanem tempeljskem dvorcu!« je zahtela Mariamna. »Obsojen, da mora umreti pri prvem jutranjem svitu!«

Strahnejša in gotovejša se ji je zdela njegova usoda, ko je čula svoje lastne besede.

Smrt nobled je bil obraz Rimljanke. Snela je pozlačeno čelado, da si ohladi glavo, in bogati kostanjevi lasje so se ji usuli preko tilnika in ramen in preko prsi, ki so se viharno dvigale pod oklepom.

Priznati si je morala Mariamna, da je bila ta ženska, ki se je je toliko bala, celo v moški obleki lepa, kakor je bila drzna in brezobzirna.

»Izgubljena legija« je bila četa nebrzdanih, brezprimerno drznih ljudi. Njihove roke so bile omadeževane s krvjo, njihova vest s hudodelstvi, za dobro so bili izgubljeni, zla pa se niso bali. V obupnih naskokih na že čisto izgubljene postojanke, v besnih borbah moža proti možu so si ti gladiatori, ki jih je Hipija pripeljal seboj pred Jeruzalem, pridobili svoje ime. In četudi so jih pravi legionarji prezirali zaradi njihove razuzdane discipline, — eno so morali priznati, da ni bilo ljudi v rimski vojski, ki bi bili bolj porabni, nego »Izgubljena legija«, kadar je šlo za kdo bo vodil napad na obzidje, kdo bo z brezobzirnim pogumom potegnil »bojnega kozla« pod trdnjavo, kdo bo prvi vdrl preko podrtega zidu v sovražno mesto.

Ginevali so seveda vsled vednih bojov in vsled boleznih, pa še jih je bilo kakih pet do šest sto. Ti so bili najmočnejši in najsilovitejši v celi nekdanji tako številni »Izgubljene legiji.« Sami zase so živeli in bi tudi ne bilo pametno, jih pridružiti kakim drugim bojnim četam, pa so se tudi branili redni legionarji, stopti v njihove vrste. — Toda vkljub zmanjšanemu številu so ohranili svojo drzovitost in njihov ponos je bil, prednjačiti še vedno pri vsakem napadu, kakor takrat ko jih je bilo trikrat več.

Dobrodošla jim je bila vsaka nova moč, ki se jim je pridružila. Celu posameznih novincev se niso branili. In zdajpazdaj je vstopil v njihove vrste kak prostovoljec iz sirskega pomožnih čet, ki se je odlikoval po svojem drznem pogumu. Radi so ga sprejeli. In čimbolj so pešale njihove vrste, tem več je bilo takih slučajev.

Ljubezniva prošnja je omehčala starega, dobrodušnega Hirpina, težka mošnja je podkupila enega njegovih centurionov — in tako je Valerija dosegla, da so jo sprejeli v divjo, neredno in nevarno četo.

Ni se jej bilo bati prevelike radovednosti novih tovarišev, že zaradi tega ne, ker se je vse pripravljalo na bližajoč se odločilni napad. Povrh se je, tudi v strogem rimskem taboru, za denar dobilo vino, za vino pa pri pijančevanju navajenih gladiatorjih vse drugo.

Z vsi resnobo je vzela Valerija v roke orožje, ki ga je svojčas v Rimu sukala le za zabavo.

»Hipija me je učil mečborbe«, je premišljevala z bridkim boleznim srcem, »videl bo jutri, koliko sem se naučila!«

Da bi si utešila svoje kopnenje, je hotela biti vsaj blizu mesta in zreti na zidovje jeruzalemsko, ki je za njim bival Eska. Ni jej bilo težko, pregovoriti z vrčem močnega palestinskega vina tovariša, naj jej prepusti zadnje dve, tri ure svoje nočne straže.

In tako je prišlo, da je Mariamna našla Valerijo na straži pred jeruzalemskim obzidjem.

Ko je storila Valerija svoj nenavaden, ženskemu čutenju tako nasprotujoči korak, je za trenutek sklenila, da si hoče iztrgati srce iz svojih prsi, da noče nikdar več čutiti kakor čuti ženska. Vedela je, da je nesrečna, ponižana, obupana, — in mislila je, da bo laže nosila svojo duševno bedo, če se ji srce spremeni v kamen.

Toda ko je slonela v blede mesečini na svoji suhici pod obzidjem in zrla gori na mesto, ki je shranjevalo njen zaklad, za katerim je toliko kopnela in ga vendar izgubila, — takrat si je morala priznati, da njeno srce, ki si ga je hotela udušiti in iztrgati in izpremeniti v nečutni kamen, da to srce še vedno čuti.

Karkoli se je zgodilo in se bi še zgodilo, — ljubila ga je, neizrekljivo ljubila.

In oči te nesrečne, izgubljene, obupane žene so se polnile s pekočimi solzami globoko in nesebične ljubezni, kakršne je bila zmožna le še Mariamna v svoji nedolžni in neomadeževani mladosti.

Valerija je bila razpoložena za vse dobro, pa tudi za vse slabo.

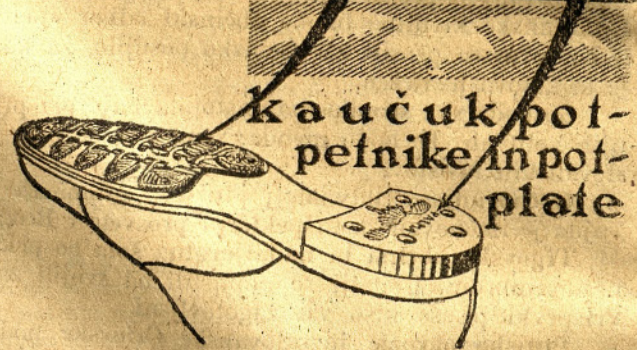
To si je bridko okusil tudi Hipija. Ta njena značajna lastnost, združena z nepremišljeno, čustvom podložno naglostjo, ki je izvirala iz njenega neurejenega življenja, ta mu je tudi naklonila nenavaden dar. — Zato se je pa tudi zastoj trudi, pridobiti nadoblast nad njo. Zato je pa tudi Valerija kmalu brez vsakršnega kesanja raztrgala vezi, ki so jo družile z njim.

Zastoj se je zapovedovanja vajeni borbeni mojster trudil, da bi uklonil ponosno Rimljanko k pokorščini, da

bi strl njen ponos, četudi je poskušal marsikatero ošabno grožnjo in jo prav po nemožato sramotil s prezirno zbadljivostjo. In ker se v vsakdanjih prepirih nobeden ni hotel drugemu umakniti niti za pedelj, je le redko vladal hišni mir v šatoru pogumnega poveljnika, ki je znal sicer s tako brezobzirno strogostjo vladati »izgubljeno legijo.«

Valerija se je tega življenja prva naveličala. Kajti on je njo ljubil, kolikor je pač bil zmožen ljubiti še kaj drugega poleg svojega poklica, pa ta ljubezen je le še bolj grenila kupo grešnega življenja, ki je bila že grenka dovolj obema. Dolgčas je kmalu sledil nasičenosti, kakor se to navadno zgodi, temu pa razdražljivost, nezadovoljnost in neprijaznost. Na robate besede, jezne kretnje, odkrite nasilnosti Hipijeve je odgovarjala Valerija z malenkostnim izzivanjem, nemim preziranjem in trdovratnim molkom. Da je ljubila drugega, brezupno in vendar tako strastno, to ji je njeno grenko usodo še bolj grenilo in jo je delalo nevoljno in nestrpno in nedostopno za vsa kršna spravo.

Nosite zaradi njihovih velikih prednosti PALMA

Zimsko perilo, čevlje, dokolenice (gamaše), copate, odeje, nogavice, roka- različno modno vice, kravate, klobuke, in galanterijsko blago najbolje vrste in najceneje nudi **dežne plašče,** **Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2**

Mestno elektriško podjetje sprejme prostovoljne in inštalacijske monterje. Prijavi naj se pri Mestnem elektriškem podjetju, Jurčičeva ulica 8, 1. nadstropje. 1-3 499

Kratka moška suknj se proda Gregorčičeva ulica desno, Maribor.

Lepa kmetija

s 4 gospodarskimi poslopiji, okanimi svinjaki in kleti, ca 15 raloval prvovrstnih njiv, travnik in gozda, vse pri hiši, se proda Cena K 1.200.000. Več pod šif. »Parcelacija 303« na upravo list 2-2

Dvonedstropna hiša v Mariboru 15 let stara 9 stanovanj sredini mesta, se proda. nudbe na upravo lista pod »Dvonedstropna hiša«. 3-3

Tovarniška zaloga čel kega in angleškega manufakturnega blaga s dobi po najniž. cenah p **J. TRPIN**

Maribor, Glavni trg 1

S E N C slamo, drva ter premog, žito, krompir, sad in druge deželne pridelki — kupuje in prodaja **OSET ANDREJ, MARIBOR** Aleksandrova cesta št. 5 telef. 88. 33-3

Poljedelci!

FIŽOI

črešnjevec (Wachtelbohnen) Co

kupi vsako množino plača najvišje cene

Hmelak in dri Maribor, Slomškov trg 8-460

Zahvala.

Tem potom se iskreno zahvaljujem dr. Benj. Ipavcu, špečijalistu za ženske bolezni ter ga vsem prizadetim toplem priporočam. **ANICA MAJHEN** 502 soproga poštarja.

Dražba lova.

Lovska pravica krajevne občine Podova se da potom javne dražbe do 30. junija 1928 v zakup. Dražba se vrši v petek, 3. novembra t. l. ob 10. uri pri okrajnem glavarstvu v Mariboru v sobi št. 11, 1. ndstr. 502

Zimsko perilo, nogavice za moške in ženske, koe, odeje, preproge prodaja po znižanih cenah

Franjo Majer, Maribor manufakturna trgovina. **GLAVNI TRG 9.** 496

Mar-Stan

išče stavbno parcelo v obljude-nem kraju na periferiji mesta za postavitev paviljona, približno 100 kvadrat. metrov.

Mar-Stan

ima na ponudbo več hiš za prezidavo novih stanovanj in lokalov. V Splavarski ulici 7, je hiša, ki se da takoj preurediti za podstrešna stanovanja ali pa celo poslopje preurediti za stanovanje in obratne lokale. Ponudbe na MAR-STAN, posredovalnica za preskrbo novih stanovanj in lokalov. Maribor, Rotovski trg 1. 500